



## Wyszukiwanie zaawansowane w bibliograficznych bazach danych jako narzędzie badawcze

Ewa Śniegowska, Karolina Bohdanowicz, Arkadiusz Margraf, Marcin Werla  
Dział Bibliotek i Platform Wiedzy, Pion Usług Sieciowych PCSS

## Wstęp

- „Polska Bibliografia Literacka – laboratorium wiedzy o współczesnej kulturze polskiej”
  - *Projekt realizowany ze środków Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki (Maj 2015 – Maj 2018); NR 0061/NPRH3/H11/82/2014*
  - Partnerzy projektu:
    - Centrum Humanistyki Cyfrowej IBL PAN wraz z Pracownią Bibliografii Bieżącej w Poznaniu
    - Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe (IChB PAN)
- Główny cel informatyczny: opracowanie nowego systemu informatycznego dla bazy Polskiej Bibliografii Literackiej

## Wyszukiwanie informacji

- Przyzwyczajenia użytkowników: Google
  - Jedno pole wyszukiwawcze
  - Właściwie brak ustrukturyzowanych informacji (poza Google Knowledge Graph) wykorzystywanych do zawężania wyników
  - Bardzo dobra trafność wyników (albo przynajmniej takie wrażenie)
- Systemy bazodanowe, a Google
  - Podstawowa różnica: informacja w bazach danych jest ustrukturyzowana i często powiązana relacjami
  - Daje to możliwość wprowadzenia dodatkowych mechanizmów:
    - Bogatsze filtrowanie/zawężanie wyników
    - Wyszukiwane zaawansowane, czyli konstruowanie skomplikowanych zapytań z operatorami logicznymi
  - .... które nie koniecznie są wykorzystywane masowo (np. wyszukiwanie zaawansowane: 1-2% użytkowników)



# Prosto do informacji

KATALOG ZBIORÓW POLSKICH BIBLIOTEK NAUKOWYCH

Centrum NUKAT >

## Wyszukiwanie zaawansowane

Poniżej wpisz szukane słowa.

[Szukaj](#) [Resetuj](#)

Możesz zawęzić wyniki stosując poniższe filtry.

**Język**

**Miejsce wydania**

**Lata wydania**

**Typ daty**

**Forma zapisu**

**Typ rekordu**

## Advanced Search ?

Connect search fields with  ✕

<input type="text" value="Title"/>	<input type="text" value="Koty"/>	<input type="text" value="One of the terms"/>	<span>✕</span>
<input type="text" value="Title"/>	<input type="text" value="Cats"/>	<input type="text" value="One of the terms"/>	<span>✕</span> <span>+</span>

Connect search fields with  ✕

<input type="text" value="Language"/>	<input type="text" value="Polish"/>	<span>✕</span>
<input type="text" value="Language"/>	<input type="text" value="English"/>	<span>✕</span> <span>+</span>

Connect search fields with  ✕

<input type="text" value="Search all"/>	<input type="text"/>	<input type="text" value="One of the terms"/>	<span>✕</span>
<input type="text" value="Search all"/>	<input type="text"/>	<input type="text" value="One of the terms"/>	<span>✕</span> <span>+</span>

Connect search groups with

### PERSON / ORGANISATION (e.g. author, publisher)

Name  ● +  
*e.g. Henry Lawson, Angus and Robertson*

Limit search to organisations only  -

*To limit the search to author roles only, please use the "Limit search to certain role" option in the Work search options.*

Exclude international people/organisations

*Users are advised that AustLit contains names and images of people who have died.*

- ▶ Personal details , e.g. birth/death dates and places, gender, cultural heritage
- ▶ Organisation details , e.g. date established, ceased, place of business

### Keyword

Keyword  - +  
*Enter a word or phrase*

### Project

Limit to AustLit Project

### WORK (e.g. Book, Article, Poem, Review)

Title  - +

Full text available  Separately published

Teaching resources available

Limit search to certain role (e.g. author)

Exclude international works

- ▶ Form / Genre / Type , e.g. novel / romance / anthology
- ▶ Publication details
- ▶ Finding works within other works , e.g. a review in a journal, a poem in an anthology
- ▶ More search options for works

### AUSSLIT FULL TEXT

- ▶ Full text

### SUBJECT

- ▶ Subject terms , e.g. landscape, daily life
- ▶ Geographic and temporal settings, and language as a subject , e.g. Melbourne, 1920-1930, French

Zapis

Atrybut:

Typ zapisu ▼

Związek:

zawiera ▼

Wartość:

Książka



i

Atrybut:

Wydawnictwo ▼

Związek:

zawiera ▼

Wartość:

Wydawnictwo Literackie



Dodaj kolejne kryterium wyszukiwania

Zawężenie wyszukiwania przez dodanie relacji z:

Osoba

+ Dodaj kolejne zawężenie przez relację ▼

z: Zapisem

z: Utworem

z: Czasopismem

z: Wydarzeniem

z: Instytucją

Rodzaj relacji:

Współtwórstwo: tłumaczenie

Atrybut:

Nazewnictwo osoby ▼

zawiera ▼

Wartość:

Zofia Chądzyńska



Dodaj kolejne kryterium wyszukiwania

Przedmiot Twojego poszukiwania:

Osoba

Atrybut:

Wybierz atrybut osoby

Związek:

zawiera

Wartość:

Wpisz słowo lub frazę



Dodaj kolejne kryterium wyszukiwania

Zawężenie wyszukiwania przez dodanie relacji z:

Zapis

+ Dodaj kolejne zawężenie przez relację ▾

Rodzaj relacji:

Autorstwo

Atrybut:

Typ zapisu

Związek:

zawiera

Wartość:

Książka



i

Atrybut:

Osoby współtworzące: tłumaczenie

Związek:

zawiera

Wartość:

Zofia Chądzyńska



✕

i

Atrybut:

Wydawnictwo

Związek:

zawiera

Wartość:

Wydawnictwo Literackie



✕



Przykład: Autorzy, których prace ukazywały się nakładem Wydawnictwa Literackiego, i którzy otrzymali jakąkolwiek nagrodę.

Przedmiot Twojego poszukiwania:

Osoba

Atrybut:

Wybierz atrybut osoby ▼

Związek:

zawiera ▼

Wartość:

Wpisz słowo lub frazę



Dodaj kolejne kryterium wyszukiwania

Zawężenie wyszukiwania przez dodanie relacji z:

Zapis

Wydarzenie

+ Dodaj kolejne zawężenie przez relację ▼

Rodzaj relacji:

Autorstwo ▼

Atrybut:

Wydawnictwo ▼

Związek:

zawiera ▼

Wartość:

Wydawnictwo Literackie



Dodaj kolejne kryterium wyszukiwania

Przykład: Autorzy, których prace ukazywały się nakładem Wydawnictwa Literackiego, i którzy otrzymali jakąkolwiek nagrodę.

Przedmiot Twojego poszukiwania:

Osoba

Atrybut:

Wybierz atrybut osoby ▼

Związek:

zawiera ▼

Wartość:

Wpisz słowo lub frazę



Dodaj kolejne kryterium wyszukiwania

Zawężenie wyszukiwania przez dodanie relacji z:

Zapis

Wydarzenie

+ Dodaj kolejne zawężenie przez relację ▼

Rodzaj relacji:

Jest laureatem ▼

Atrybut:

Rodzaj wydarzenia ▼

Związek:

zawiera ▼

Wartość:

Nagroda ▼



lub ▼

Związek:

zawiera ▼

Wartość:

Konkurs ▼



Dodaj kolejne kryterium wyszukiwania

Przedmiot Twojego poszukiwania:

Czasopismo

Atrybut:

Wybierz atrybut czasopisma

Związek:

zawiera

Wartość:

Wpisz słowo lub frazę



Dodaj kolejne kryterium wyszukiwania

Zawężenie wyszukiwania przez dodanie relacji z:

Zapis

+ Dodaj kolejne zawężenie przez relację ▾

Rodzaj relacji:

Źródło

Atrybut:

Typ zapisu

Związek:

zawiera

Wartość:

Materiał w czasopiśmie



i

Atrybut:

Rodzaj zapisu

Związek:

zawiera

Wartość:

Wiersze



i

Atrybut:

Autor

Związek:

zawiera

Wartość:

Justyna Bargielska



Dodaj kolejne kryterium wyszukiwania

## Podsumowanie

- Zaawansowane mechanizmy wyszukiwania pozwalają na czerpanie korzyści z ustrukturyzowanych danych
- Mechanizmy takie mogą być też podstawą do ilościowego analizowania zawartości bazy danych
- Wyszukiwanie zaawansowane może być realizowane poprzez złożone formularze lub dedykowane języki zapytań (np. SPARQL lub SQL), ale to wymaga przeszkolenia użytkowników
- Wyzwaniem jest opracowanie takich systemów wyszukiwania zaawansowanego, które:
  - Pozwalają na dogłębną eksplorację zawartości bazy
  - Są wystarczająco proste dla użytkowników, żeby był sens udostępniać je publicznie
- Jednym z działań realizowanych w ramach projektu PBL lab jest opracowanie koncepcji systemu wyszukiwania zaawansowanego, które połączy bogate możliwości bazy z wystarczająco przystępnym interfejsem użytkownika.



**Dziękuję za uwagę!**  
**Kontakt: [mwerla@man.poznan.pl](mailto:mwerla@man.poznan.pl)**

**Karolina Bohdanowicz, Ewa Śniegowska, Arkadiusz Margraf, Marcin Werla**  
**Dział Bibliotek i Platform Wiedzy, Pion Usług Sieciowych PCSS**